

Úvod	9
1 Metodologické otázky didaktiky výchovy ke zdraví a bezpečí jako specifické pedagogické disciplíny	15
1.1 Předmět, cíle a úkoly didaktiky výchovy ke zdraví a bezpečí	15
1.2 Záměry výzkumné činnosti v didaktice výchovy ke zdraví a bezpečí	18
1.3 Vztah didaktiky výchovy ke zdraví a bezpečí k jiným vědám	20
1.4 Metody rozvíjení vědeckého poznávání v didaktice oboru zaměřeného na výchovu ke zdraví a bezpečí	21
1.5 Historie a specifika didaktiky výchovy ke zdraví a bezpečí jako studijního předmětu v přípravě učitelů	22
2 Výchova ke zdraví a bezpečí jako součást vzdělávání	26
2.1 Zdraví a zdravotní gramotnost	27
2.2 Vývoj kurikula výchovy ke zdraví v historickém kontextu koncepčních změn v systému vzdělávání	29
2.3 Bezpečí a bezpečnostní gramotnost	36
2.4 Vývoj kurikula bezpečnostních témat v historickém kontextu koncepčních změn v systému vzdělávání	38
2.5 Analýza školního vzdělávání ve sledovaných tématech v ČR	41
2.6 Soudobé trendy ve výuce výchovy ke zdraví a bezpečí v zahraničí	44
2.6.1 Kurikulární začlenění výchovy ke zdraví a výuky bezpečnostních témat	45
2.6.2 Strategie podpory zdraví a bezpečí ve školách v evropském regionu	46
2.6.3 Program mezinárodní sítě škol podporujících zdraví a bezpečí	48

2.6.4 Vybrané bezpečnostní školní programy v zahraničí	50
2.6.5 Potřeba vzdělávání učitelů	55
2.7 Didaktické aspekty implementace výchovy ke zdraví a bezpečí do kurikula základního vzdělávání v ČR	56
2.7.1 Problematika zdraví a bezpečnosti v obecné části a podpůrných částech Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	57
2.7.2 Problematika zdraví a bezpečnosti v obsahové části Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	58
2.8 Klíčové kompetence a jejich rozvoj ve výchově ke zdraví a bezpečí	59
2.9 Výchova ke zdraví a bezpečí v průřezových tématech rámcového kurikula	66
2.10 Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru výchova ke zdraví a bezpečí v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a jeho implementace do školního kurikula	68
2.11 Očekávané výstupy a obsah vzdělávání dle RVP ZV	69
2.11.1 Specifika osnování vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a bezpečí	72
2.11.2 Začlenění vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví do učebního plánu základních škol	72
2.12 Standardy vzdělávání v kontextu výchovy ke zdraví a bezpečí	76
2.12.1 Význam Standardu základního vzdělávání (1995) pro vývoj vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví	76
2.12.2 Tvorba standardů výchovy ke zdraví v návaznosti na očekávané výstupy RVP ZV	82
2.13 Ukázka metodického rozpracování úloh ke standardu základního vzdělávání v tématu aktivní podpora zdraví	84
3 Didaktická transformace školního kurikula do edukační reality	91
3.1 Analýza výchozího stavu a potřeb školy	92
3.1.1 Analýza lidských zdrojů	93
3.1.2 Analýza materiálního vybavení školy	96
3.2 Plánování výuky ve výchově ke zdraví a bezpečí	97
3.2.1 Výchova ke zdraví a bezpečí v rámci formálního vzdělávání	98
3.2.2 Výchova ke zdraví a bezpečí a neformální vzdělávání	105

3.3	Hodnocení naplánovaného a realizovaného postupu	106
3.4	Edukační cíle ve výchově ke zdraví a bezpečí	107
3.4.1	Taxonomie edukačních cílů	109
3.4.2	Stanovení edukačních cílů	114
3.5	Motivace ve výchově ke zdraví a bezpečí	116
3.6	Organizační formy výuky výchovy ke zdraví	119
3.6.1	Organizační formy dle jejich funkce ve výuce	120
3.6.2	Organizační formy dle interakcí probíhajících ve výuce	122
3.6.3	Organizační formy výuky v závislosti na čase a prostoru	125
3.7	Výukové metody ve výchově ke zdraví a bezpečí	126
3.7.1	Výběr výukové metody	128
3.7.2	Specifika výběru výukových metod výchovy ke zdraví a bezpečí	128
3.7.3	Metody v motivační fázi výuky	132
3.7.4	Metody v expoziční a fixační fázi	136
3.7.5	Metody diagnostické, klasifikační a aplikační	142
3.7.6	Metoda didaktické hry	144
3.7.7	Metoda hra v roli	146
3.8	Hodnocení žáků ve výuce výchovy ke zdraví a bezpečí	147
3.9	Didaktické zásady ve vyučování výchovy ke zdraví a bezpečí	150
3.10	Paradigmata výchovy ke zdraví a bezpečí	154
4	Závěr	156
5	Literatura	160
	Resumé/Summary	175
	Jmenný rejstřík	181